

Motion till riksdagen 2009/10:Ju334

av Lars Ohly m.fl. (v)

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår förslaget om att den rådgivande nämnden vid Åklagarmyndigheten avskaffas.
2. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt uppställning:

Anslag		Regeringens förslag (tkr)	Förändring (tkr)
1:1	Polisorganisationen	19 147 134	-40 000
1:5	Sveriges Domstolar	4 612 556	-2 000
1:6	Kriminalvården	7 312 275	-250 000
Nytt	Fångombudsman	0	5 000
Nytt	Särskilda utredningsmyndigheten	0	30 000
	Summa		-257 000

2 Riksåklagarens rådgivande nämnd

Vänsterpartiet anser att det är olyckligt att fler och fler styrelser och rådgivande råd avskaffas. Det minskar den parlamentariska förankringen och därmed en bredare politisk debatt om viktiga frågor och områden. Möjligheten för de politiska partierna att reagera på frågor på ett tidigt stadium minskar, och därmed ökar man också den byråkratiska trögheten.

Det kan dock konstateras att detta är i linje med regeringens strategi. I stället för att öka insynen vill man minska den. Det märks också på antalet parlamentariska utredningar som drastiskt minskat under den nuvarande regeringen.

Fel! Okänt namn på

När det nu gäller Åklagarmyndighetens rådgivande nämnd blir frågan kanske än viktigare. Åklagarmyndigheten är statens företrädare i brottmål. Att de politiska partierna har en insyn och möjlighet till att vara med och diskutera svåra avvägningar förbättrar kvaliteten på debatt och beslut såväl hos åklagaren som hos riksdagens företrädare. Regeringen hävdar att detta ger utrymme för andra typer av kompetenser att komma till tals med åklagaren. Självklart är det bra med andra infallsvinklar, men det står också Åklagarmyndigheten fritt att ta del av den kompetens man anser behövs. Detta står inte i motsättning till att riksdagens partier har insyn i verksamheten på det sätt som ett rådgivande råd innebär. Vänsterpartiet anser således att förslaget om att den rådgivande nämnden vid Åklagarmyndigheten ska avskaffas. Detta bör riksdagen avslå.

3 Vänsterpartiets förslag till ändringar i budgetpropositionen för 2010

3.1 1:1 Polisorganisationen

Vänsterpartiet ställer sig i stort bakom regeringens förslag om anvisade medel. Polisen har de senaste åren dragits med ett skenande underskott som måste täppas till. Samtidigt vill Vänsterpartiet starkt peka på bristen på reformer. I stället för att bara utöka budgeten är det på tiden att genomgripande reformer som länge efterfrågats genomförs. Vi anser att frågan om polisens utbildning, polisens effektivitet och frågan om att utreda sammanslagning av länsmyndigheterna är sådana reformer som snarast måste presenteras.

Under anslaget avvisar vi också förslaget att överföra 10 000 000 kronor från utgiftsområde 8 till polisen för år 2010. Visserligen anser vi att polisen behöver förbättra sitt arbete när det gäller återvändandefrågor, men sådan vidareutbildning och kompetensutveckling bör täckas inom ramen för polisens eget anslag. Dessutom avvisar vi regeringens särskilda återvändarsatsning som föreslås inom utgiftsområde 8 och som dessa 10 000 000 kronor är en del av. Detta redovisas i en annan del av motionen.

3.2 1:5 Sveriges Domstolar

Vänsterpartiet avvisar tillskottet om 2 miljoner som en uppskattad kostnad av rättsprocesser p.g.a. privatiseringen av Apoteket AB.

3.3 1:6 Kriminalvården

Vänsterpartiet har länge drivit frågan om att återinföra halvtidsfrigivningen för dömda. Vi är övertygade om att längre inläsningstid inte leder till bättre

rehabilitering. Vi tror däremot att den s.k. normaliseringsprocessen bättre gynnas av att frivården får ta ett större ansvar inom ramen för strafftiden. Vi anser på sikt att alla ska kunna omfattas av möjligheter att avtjäna halva strafftiden i frihet, men eftersom en sådan reform kräver stora strukturförändringar inom kriminalvårdens olika delar lägger vi till att börja med framförslag om att denna reform ska omfatta de som för första gången dömts till frihetsberövande påföljd.

Då påföljd som avtjänas inom anstalt är väldigt kostsam i förhållande till påföljd som avtjänas inom ramen för frivården frigörs resurser vid reformen som vi anser dels ska användas för att förstärka innehållet i kriminalvården och frivården, dels att det därutöver är rimligt att sänka kriminalvårdens anslag. Enligt riksdagens utredningstjänst (RUT) blir besparingen 755 000 000 kronor. Då vi avser att införa reformen från och med den 1 juli 2010 blir besparingen med avdrag för ovan nämnda kvalitetsförstärkningar 250 000 000 för år 2010, 500 000 000 för år 2011 och 500 000 000 för år 2012.

3.4 1:17 Fångombudsman

Situationen inom kriminalvården har hårdnat de senaste åren. Antalet anmälningar till JO ökar och antalet kritikärenden har ökat med hela 75 %. JO kritiserar regeringen för att inte ta bristerna på allvar, och kritiken är skarp från Europarådets kommitté mot tortyr och annan omänsklig behandling.

Svenska fångar är helt hänvisade till JO med sina klagomål, och inget annat kontrollorgan har ansvar för klagomål från denna grupp. Vänsterpartiet anser att det är hög tid att inrätta en fångombudsman. För denna verksamhet har vi avsatt 5 miljoner kronor.

3.5 1:18 Fristående myndighet för utredningar av poliser som misstänks för brott

När anställda vid Polisen och Åklagarmyndigheten begår brott är det dessa myndigheter som själva står för utredandet av brotten. Detta riskerar alltid att skapa misstankar bland allmänheten om att utredningarna i vissa fall inte går rätt till. För att förtroendet för dessa typer av utredningar ska höjas föreslår vi att man inrättar den myndighet som utformades i utredningen ”Summa summarum – En fristående myndighet för utredning av anmälningar om brott mot polis och åklagare?” (SOU 2007:5). Vi föreslår att en sådan myndighet inrättas från den 1 juli 2010 och planerar för ett anslag på 60 miljoner kronor årligen som finansieras från polisanslaget där kostnaderna för dessa utredningar huvudsakligen finns i dag.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 3 oktober 2009

Lars Ohly (v)

Marianne Berg (v)

Hans Linde (v)

Alice Åström (v)

Jacob Johnson (v)

Elina Linna (v)

Lena Olsson (v)